

SVOBODNA SLOVENIJA

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 380435

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

“ESLOVENIA LIBRE”

Año (Leto) XI (6)

BUENOS AIRES, 14. MAJA (MAYO) 1953

No. (Štev.) 19.

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

TITOVE PONUDBE

Med glavne preganjalce katolicizma v Evropi spada gotovo Tito. Ako verjame, mo tujim dopisnikom, ki so se v zadnjih letih mudili v Jugoslaviji, tedaj je tam preganjanje katolicizma takšno, da je v nekaterih ozirih hujše od preganjanja v drugih komunističnih državah. Ker je moral Tito v raznih zvezah nekoliko s svojim kom. radikalizmom popustiti, se je zato tem bolj vrgel na preganjanje vere, ker je računal, da je to še edino področje, ki mu ostaja, da dokaže svojo komunistično pravovernost. In v tem radikalnem preganjanju katolicizma so se jugoslovanski komunisti “dobro” izkazali, a uspehov najbrž niso mogli ugotoviti, kakor jih ne more žeti nikdo, ki meni, da bo s terorjem Cerkev uničil. Že druge revolucije so se spravljal nad vero in njene predstavnike, opravile so veliko razdejanja, toda po tem viharju je Cerkev vedno obstala — povečana z vrstami mučnikov in povečana v trpljenju.

Vsi diktatorji in preganjalci Cerkve so morali počasi ugotoviti, da njih delo ne rodi nobenih pravih sadov. Po dobi terorja skušajo izmučene vernike in njih pastirje ujeti v pasti, ki bi naj po drugi poti Cerkev podvrgli njih kontroli in oblasti. Tako je tudi Tito izdal poseben zakon o verskih skupinah v Jugoslaviji, kjer tem skupinam ponuja “svobodno” udejstvovanje. Postavil je posebno komisijo, ki ji je načeloval Boris Krajger in ta komisija je pripravila že statute in jih skušala tudi uveljaviti. Potem, ko je Tito razložil nove predpise ostalim verskim skupinam v Jugoslaviji, so bili poklicani tudi zastopniki jugoslovanskih katoliških škofov, da bi se z vlado začela pogajanja za uveljavljenje tega statuta tudi za katoliško veroizpoved v Jugoslaviji. Tito je pogajanja hotel še bolj zaradi tega, ker ga je imenovanje nadškofa Stepinca za kardinala tako razkačilo, da je prekinil diplomatske stike z Vatikanom. Ko je bil delegaciji škofov predan novi osnutek, je bilo tudi nakazano, da misli vlada kar naravnost z njimi urediti vse zadeve in pri tem izločiti Vatikan in njegovo pristojnost. Ko je bila pred dnevi zadnja konferenca med vladno komisijo in delegacijo škofov, je “Tanjug” sam objavil, da so nastopile težave v vprašanju cerkvenih porok, verskega pouka mladine in verskega tiska. Agencija je omenila, da je vodja delegacije nadškof dr. Ujčić “razbil” pogajanja, ker da je izjavil, da za pristanev v nekaterih vprašanjih ni pristojen. Verjetno prehaja v teh zadevah pristojnost v odločbo sv. stolice, same, s to pa sedaj Tito nima več diplomatskih stikov. Boris Krajger sicer ni jurist, vendar bi imel lahko ob sebi dovolj poznavalcev kanonskega prava. Saj jih je najbrž tudi imel, pa je vendar zastavil delegaciji škofov take zahteve, ki jih ti niso mogli sprejeti — in to samo zato, da jih je mogel obdolžiti “sabotaže” in opravičiti nadaljnji val preganjanja takih “saboterjev”.

Takih “trikov” so se posluževali že mnogi, ki so se trudili, da bi spravili Cerkev pod svojo kontrolo in to zato, ker so menili, da jim taka kontrola pripada, ker da so “diktatorji” ali “revolucionarni” reformatorji, ki prinašajo nov evanjelij — v Jugoslaviji komunistični ateizem. Kakor niso imeli posebne sreče Titovi predniki (in to so bili Bismarck, Emile Combes, Giolitti), tako je tudi njemu dogodki ne bodo odmerili.

In ali je že to znak, da je prišlo spoznanje prav kmalu? Dopisnik “New York Timesa” Raymond poroča 1. maja svojemu listu iz Beograda, da je imel razgovor z osebo iz Kraigherjeve okolice, ki mu je priznala, da se misli Titova vlada odločiti za neposredna pogajanja z Vatikanom. Ta osebnost mu je celo izjavila, da ni nobenih “načelnih” razlogov, da se ne bi diplomatski stiki med Jugoslavijo in Vatikanom obnovili. Dopisnik je namreč poslal tej osebnosti ti vprašanji: 1. kakšna vprašanja misli vlada obravnavati v pogajanjih z Vatikanom; 2. ako bi bila ta vprašanja urejena, ali bi vlada obnovila diplomatske stike z Vatikanom. Prejel je naslednji odgovor: 1. pogajati se moremo z Vatika-

Veličastna prvomajska proslava v Argentini

Prvomajske proslave v Argentini, kjer je ta dan državni praznik in počiva vse delo, zavzemajo vsako leto velike obsege. Letošnje so bile še posebno slovesne. Predvsem v Bs. Airesu.

Slavnostni so se začele v jutranjih urah. Ob osmih zjutraj se je predsednik gral Perón pripeljal v kongresno palačo, kjer je slovesno odprl 87. redno zasedanje obeh zakonodajnih teles. Za poslanico zmage in nove Argentine v prejšnjih letih je prebral lapidarno poslanico narodne solidarnosti. V njej je prikazal politično, socialno, gospodarsko in kulturno stanje republike, podal pregled izvršenega dela vlade v republiki in omenjal načrte, ki bodo izvršeni to leto, ko se povsod že izvaja. II. petletni načrt. Naglašal je, da je gospodarski položaj republike zelo ugoden ter Argentina danes raspologa z 1,359 milijon pesov v zlatu in 555 milijoni v devizah. Navajal je zadnje dogodke, ki so imeli za cilj povzročiti zmedo v republiki s porušitvijo ravnotežja med plačami in cenami živilom. Ta akcija je bila organizirana tudi od zunaj; ko jo je vlada razbila, so isti elementi začeli segati po bombnih atentatih. Argentinski narod, predvsem pa delovni sloji, so danes tako dobro organizirani, da bo lahko Argentina napram vsakomur branila svojo suverenost in si ne bo od nikogar pustila vsiljevati odločitev, ki ne bi bile v skladu z njeno suverenostjo in s koristmi naroda. Argentina ne želi biti nikomur kolonija. Ostro je obsodil tudi netočno poročanje nekaterih severnoameriških tiskovnih agencij in nekaterih tam. listov o razmerah v Argentini.

Izvajanja predsednika grala Perona so navzoči senatorji in poslanci sprejeli z velikim navdušenjem in odobravanjem. Glavna slavnost je pa bila popoldne na Majskem trgu, kjer se je zbralo nad en milijon ljudi. Trg so napolnili do zadnjega prostora, prav tako pa tudi vse avenide, ki vodijo nanj.

Prvi govornik je bil glavni tajnik CGT Vuletich, potem, ko je vsa množica odpela narodno himno in koračnico “Los

muchachos Peronistas”. Poklonil se je spominu umrle ge Eve Peron, nato pa vehementno obsodil zločinsko početje nasprotnikov sedanje vlade v Argentini in v inozemstvu. Povdarjal je, da se ta milijonska množica ni zbrala, da bi svoje prvo borce in zaščitnika grala Perona kaj prosila. Hoče mu samo znova povdariti, da je z njim in da bo vedno z njim tudi ostala in ga v vsem podpirala. Predsednika v imenu delovnega ljudstva poziva, naj nadaljuje z vso odločnostjo borbo proti vsem, ki skušajo rušiti sedanj red ter spravljati v nevarnost vse pridobitve delovnega ljudstva.

Predsednik gral Juan D. Peron je svoj govor začel z ugotovitvijo, da je komaj pred 15 dnevi na tem trgu padlo kot žrtev podlega in zločinskega bombnega atentata pet nedolžnih ljudi. Ta zločin so zagrešili domači neprijatelji s pomočjo od zunaj. Na vse te elemente je naslovil resno opozorilo, naj si nikar ne delajo utvar in naj nikar ne mislijo, da se narod boji takih bombic. Dosedaj je narod te napade, za katere točno ve odkod prihajajo, mirno sprejemal, v bodoče bo pa na vsakega odgovoril tako, kakor zasluži. Kadar je narod za svoje dostojanstvo pripravljen umreti, je nepremagljiv. In dostojanstvo domovine je danes v vprašanju. Narod ima jasna načela. Taka načela je pa treba braniti z življenjem. Zbrane množice naproša, naj še zadržel popolnoma mirno, delati pa naj pustijo njega, da bo udaril tam, kjer in kadar bo potrebno. Ostro je obsodil tudi razne inozemske tiskovne agencije radi netočnega prikazovanja razmer v Argentini, kakor tudi vse njene neprijatelje zunaj, ki naročajo nemire v Argentini, nato pa svetu prikazujejo kot da bi bila v Argentini popolna zmeda.

Govor predsednika republike grala Perona je milijonska množica sprejela z viharjem navdušenjem in vzklikanjem. Po njegovem govoru je bila izvoljena še kraljica dela za celo republiko. Predsednik gral Perón ji je izročil dragoceno zlato darilo. Izvajali so nato tudi še umetniški program.

ADENAUERJU SE MUDI

Med vsemi evropskimi državniki je kancler zahodne Nemčije Adenauer tisti, ki uživa pri Amerikancih posebno spoštovanje. Ko je bil pred tedni v Washingtonu na obisku pri Eisenhowerju je moskovska “Pravda” hitro vrgla v svet intrigo, da so Adenauerja ameriški državniki pri tem obisku bolj častili in gostili kakor pa pred njim angleške in francoske ministre, ki so bili pred njim na posvetih z Eisenhowerjem. Ko se je Adenauer vrnil domov, je na prvem velikem shodu povedal, da je zunanja politika zahodne nemške vlade popolnoma na strani ameriške politike in da bi bilo za Nemčijo usodno, ako bi se od te politike oddaljila le za las. Toda ta politika sloni v njegovi Nemčiji dejansko na zelo šibkih nogah. Nižja, to je poslanska zbornica v Bonnu je sicer sprejela in odobrila pogodbe z zahodnimi zavezniki, višja zbornica, v kateri so zastopniki posameznih dežel, pa je odobritev pogodb odklonila, češ da se mora o njih ustavni veljavnosti poprej izraziti vrhovno sodišče. Te pogodbe dajejo za-

nom, ako se Vatikan odloči, da se ne bo vmešaval v naše “notranje” zadeve”; 2. naš prelom z Vatikanom ni bil načelne narave in zato je drugo vprašanje posanjeno z našim prvim odgovorom.

Nikakor pa ne pomeni, da bi Tito z obnovo zvez z Vatikanom pristal na kako posebno olajšanje delovanja verskih predstavnikov v Jugoslaviji. Tito se je s prelomom z Vatikanom na zahodu “blamiral”. Popraviti hoče le vtis na zunanaj, doma bo pa naprej delal tako, kakor dela vsak pravi komunist, ki se ne sme držati nobene besede ali dogovora, ako ta ni v korist komunizmu in njegovim naukom.

hodni Nemčiji enakopravnost z ostalimi zahodnimi zavezniki, vračajo ji suverenost tudi na področju znanje politike in ji odpirajo pot za oborožitev vojske, ki bi bila članica evropske obrambne vojne sile. Ako teh pogodb zahodna Nemčija ne sprejme, tedaj se mora spremeniti ves sestav nemške zunanje politike.

ADENAUER SE ODPRAVLJA NA OBISK V PARIZ

Adenauerjeva zunanja politika je zahodni Nemčiji prinesla ogromno koristi. Ameriški zastopniki so v Evropi nad to politiko tako navdušeni, da je opazno, kako nemško stališče odločneje podpirajo, kakor pa zahteve ostalih zaveznikov. Sadovi te politike se najbolj kažejo v obnovi nemške mednarodne trgovine. Silen razmah gospodarstva po sklepu pogodb z zahodnimi zavezniki je v zadnjih letih silno dvignil življenjski standard nemškega prebivalstva in je danes že verjetno najvišji v Evropi, če ne še boljši kot pa v Združenih državah.

Ako se sedaj zahodni nemški vladi ne posreči izvesti pogodb z zahodom, bo vse to prišlo v veliko nevarnost. Združene države pri tej novi situaciji, ki je nastala, ker pogodbe še niso sprejete in ratificirane, vztrajajo pri tem, da se mora delo za ratificiranje pogodb in za evropsko unijo nadaljevati in da mora imeti pri tem zahodna Nemčija poseben delež. Zato lahko odhaja sedaj Adenauer na romanje po zahodnih evropskih prestolnicah z zavestjo, da tam najde pri merno oporo za borbo proti domači opoziciji. Po 10. maju bo na obisku v Parizu, okrog 14. maja pa bo v Londonu.

V domačih zbornicah parlamenta grozi Adenauerju opozicija, ki bi hotela nemško ratifikacijo preprečiti. V Parizu in Londonu pa narašča za Nemčijo ne-

EN ESTE AÑO QUEDARA REESTRUCTURADO EL PARTIDO PERONISTA

El Consejo superior del partido Peronista realizó en la semana pasada una prolongada sesión con la presidencia del titular, senador nacional ALBERTO TEISAIRE. Terminada la reunión, el señor Teisaire, acompañado del diputado nacional Dr. Héctor J. Cámpora, miembro de ese organismo, recibió a los periodistas y les manifestó que, consecuente con el propósito de crear un partido que sea una institución política a la orden exclusiva del general Perón, con funcionamiento automático y perfectamente controlada, se había resuelto poner término a la nueva estructuración partidaria hasta fin de año, de acuerdo con el plan político para 1953.

Destacó que, fundamentalmente, la organización tendrá sus comandos sin comandantes, con un único jefe: el general Perón, substituyéndose así a los hombres por la organización.

Anotó, además, que las autoridades de distrito — miembros de los consejos — serán elegidas por las unidades básicas, exclusivamente, reservándose para las autoridades centrales solamente, el derecho de impugnar candidatos.

Luego de hacer saber que habían asistido a la reunión los interventores partidarios en la totalidad de los distritos, dijo que a ellos se les habían distribuido 14 folletos, además de otras recomendaciones, en los que se dan instrucciones expresas para que pongan término a sus tareas.

Añadió el señor Teisaire que, en todo el país, llegaban a 2.399.594 los afiliados con sus fichas depuradas, quedando aún 230.000, con sus fichas en estudio.

Finalmente, el presidente del consejo hizo saber que ese organismo había dispuesto la expulsión de 64 afiliados del distrito de Mendoza, por haberse comprobado que figuraban inscriptos en padrones partidarios de grupos opositores o que habían desempeñado las tareas de fiscales de éstos.

PREOSNOVA PERONISTIČNE STRANKE

Vrhovni svet Peronistične stranke je imel pod predsedništvom senatorja ALBERTA TEISAIRE-ja prejšnji teden daljšo sejo. Po končani seji je senator Alberto Teisaire v navzočnosti člana tega sveta dr. Hectorja Campore sprejel časnikarje ter jim je izjavil, da je Vrhovni svet Peronistične stranke sklenil, da bo v skladu z določili političnega načrta za 1953 do konca tega leta docela preosnoval peronistično stranko ter jo bo preosnoval v pravo politično stranko, ki bo politični instrument generala Perona. Stranka bo imela svoje organizacije, njen edini šef bo pa gral Perón. Volitve članov strankinih odborov bodo izvedle krajevne organizacije, centralne strankine oblasti si bodo pridržale samo pravico do določanja kandidatov.

Predsednik Vrhovnega sveta Peronistične stranke Teisaire je končno tudi povedal, da je po izvršenem pretresu članstva v Peronističnem gibanju danes 2.359.594 članov s članskimi izkaznicami, v pretresu jih je pa še 230.000. Omenil je tudi, da je v zadnjem času Vrhovni svet Peronistične stranke odredil izključitev 64 članov v mendoškem okrožju, ker je zanje ugotovil, da so bili istočasno tudi člani opozicijskih strank.

varnost, ki je še mnogo večja od domače. Iz Moskve se še ni podela propaganda o miru in o sodelovanju med vzhodom in zahodom. Nikjer še ni znakov, da mislijo v Moskvi s tem zvočenjem prenehati, ker so na Koreji pogajanja za premirje pospešili, v moskovski “Pravdi” pa je prav te dni Ilija Ehrenburg napisal skoraj dve strani dolgi uvodnik, v katerem se naravnost “silni” zahodu in riše koristnost mirnega sodelovanja med vzhodom in zahodom v najlepši luči.

Kaj pomeni to za Nemčijo? Najmanj, kar se lahko iz vsega tega rodi, je tako zvana konferenca štirih. V Washingtonu so proti taki konferenci, ker da komunisti še niso z dejanji dovolj pokazali, da so res za mir. Toda v Londonu se govori, da je Churchill že tako spretno vse uredil, da “ima” konferenco štirih že v žepu. V Parizu so sicer “hudi” na Moskvo, ker jim dela take težave v Indokini in v severni Afriki, toda prav radi bi videli, da bi prišlo do konference štirih, kjer bi lahko nekoliko pointrigirali proti USA; Francozom v kolonijah ne delajo težav samo komunisti, prav enako “huskajo” narode v Aziji in zlasti v severni Afriki proti Francozom tudi ameriški zastopniki, ki menijo, da bi bilo bolje, ako bi bile kolonije samostojne kot pa da so pod kontrolo francoskih oblasti, ki so še vedno tako minirane s komunistično usmerjenim uradničtvom. Na konferenci štirih bi se francoski delegaciji mogoče posrečilo zmanjšati pomen Nemčije v Evropi — kakor si to zamisljajo Amerikanci, ki menijo, da je samo nemški vojak sposoben pravilno uporabljati ameriško orožje — in tako bi Francija v Evropi mogoče še mogla prehiteti naraščajoči vpliv Nemčije in si ohraniti vsaj videz vodstva na evropskem kontinentu. Ako bi sovjetom kazalo na ta način povečati opozicijo proti USA, bi gotovo to francosko ambicijo z vsemi silami podprli. In ceno za tak razvoj dogodkov bi morala plačati Nemčija.

KAJ LAHKO ŠTIRJE DADO NEMČIJI?

Poleg azijskih problemov bi konferen-

ca štirih morala urediti zlasti vprašanje Nemčije. Še vedno je v veljavi tista določba potsdamske pogodbe, ki govori, da morajo štirje zavezniki skupaj sestaviti mirovno pogodbo za vso Nemčijo. Na konferenci v Potsdamu je bilo tudi (sicer megleno) določeno, da bodi črta Odra - Neisse bodoča vzhodna meja Nemčije. Na konferenci štirih bi francoski in ruski delegati gotovo terjali in tudi zelo lahko dosegli, da bi bilo proglašeno, da mora ostati Nemčija nevtralna in brez oborožene sile, ker bi njeni sosedji skupno s sovjeti s svojo vojsko poroščevali za nedotakljivost nemškega ozemlja. Za to ceno bi bila potem razdelitev Nemčije odpravljena in vse te sklepe bi gotovo podprli tudi Angleži, ker bi videli, da ostaja Nemčija na tleh še za dobo nekaj lepih desetletij.

Ko odhaja Adenauer sedaj na to romanje po zahodni Evropi, nosi s seboj lepe karte. Predvsem so to pogodbe, ki so jih zavezniki podpisali z zahodno Nemčijo, ko so bili spori s sovjeti na višku. Te pogodbe so nameravale obilo poplačati nemško sodelovanje z zahodom, predvsem pa so se zahodni zavezniki izjavili proti temu, da bi bila bodoča nemška vzhodna meja ob Odri in Neissi. Ker na svetu komunistom nikdo nič več ne verjame, so zahodni zavezniki tudi (doslej) odklanjali misel o nevtralizaciji nemškega ozemlja in so šli dalje, ter Nemce same svarili, da naj ne verujejo v sovjetske obljube, ker bo za sovjetne nemško ozemlje teren za bodoče vojaške akcije proti zahodni Evropi.

V svojih izjavah je Adenauer nad vse glasno svaril zahodne zaveznike, da naj ne nasedajo moskovski mirovni propagandi. Kakor ima v bistvu prav, pa je vendar dovolj jasno, kaj vse še grozi Nemčiji, ako pride do kakega sporazuma med zahodom in vzhodom. Prvo, kar bi sovjeti dosegli bi bilo, da se obnovi skupna zavezniška kontrola nad vso Nemčijo. To kontrolo so sicer vsi razbili, sedaj pa si jo žele, ker bi na ta način dosegli, da bi avtomatično propadle pogodbe, ki so jih zahodni zavezniki sklenili z Adenauerjevo vlado. Obnova skupne zavezniške kontrole tudi (Nadaljevanje na 2. strani)

IZ TEDNA V TEDEN

1. maj je bil letos po vsem svetu miren. Običajni govori o delu, o socialnih vprašanjih, o borbi delavstva itd. so odmevali iz zvočnikov po prestolnicah to in onstran železne zaves. Izstopata dva govora, diametralno nasprotna: Pappež Pij XII. je govoril svetovnemu delavstvu: "Kristus je večino svojega zemeljskega življenja preživel kot navaden delavec... 1. maj je dan, ko se potrjuje volja premagati razredno borbo in sovraštvo s silami, ki izvirajo iz socialne pravičnosti, medsebojnega bratskega spoštovanja in usmiljenja iz ljubezni do Kristusa." Drugi govor je izšel iz ust maršala Bulganina o veličini brezbožne diktature proletariata, katere gonilna sila je sovraštvo. Tudi je lakonično pozval zahodni svet, naj "z dejanja dokazuje hotenje po miru, ne z besedami," hoteč s tem izbiti orožje iz rok Eisenhowerju, ki še vedno vodi mirovno ofenzivo proti Sovjetom.

Dulles in Stassen sta v soboto odpotovala na bližnji in Srednji Vzhod ter bosta obiskala Egipt, Izrael, Transjordanijo, Sirijo, Libanon, Irak, Saudijev Arabijo, Indijo, Pakistan, Grčijo in Libijo. V dobrih 10 dneh nameravata proučiti položaj v tem delu sveta na licu mesta, da ukreneta vse potrebno za ohranitev ali celo zboljšanje odnosov teh držav z USA. Področje, po katerem potujeta, je za USA in njene obrambne načrte proti sovjetskemu komunizmu neprecenljive važnosti, toliko bolj, ker se te države izmikajo angleškemu vplivu in se še niso odločile, kam bi krenile — na severu pa prežita nanje dva rdeča velikan: ZSSR in Kitajska. V arabske države prihajata oba Amerikanca prav v trenutku, ko sta prestole Jordanije in Iraka zasedla 18 let stara kralja: Husein I in Fejsal II. Mlada kralja, oba šolana v Angliji, sta tesno navezana na svoje svetovalece, katerih zunanjo politiko je mogoče zajeti v dva načrta: skupnost arabskega sveta proti Izraelu in — zavedajoč se svojega strateškega in gospodarskega položaja — čim večji dobiček od USA na eni in ZSSR na drugi strani. Prav tako pa so v nedeljo, ko sta bila Dulles in Stassen že na poti, arabske države izdale skupno spomenico, v kateri podpirajo Egipt v njegovi borbi z Anglijo glede evakuacije Sueza. V Kairu so medtem objavili, da je "Egipt pripravljen doprinesiti krvni davek za svojo svobodo" in da je "Anglija sovraženka Egipta št. 1." Kairsko časopisje tudi objavlja, da se egipčanska vojska "pripravlja na obračun z Anglijo."

Laos, ki so ga komunisti neovirano osvajali od 12. aprila dalje, se je zaenkrat oddahnil, ko so se rdeči oddelki nadomada pričeli umikati proti severu, ne da bi navalili na prestolnico Luang Prabang. Ukaz za umik je vsakekor prišel in Moskve in mu ni vzrok nastopajoče pomladansko deževje. Rdeča vojska ima zasedeno sedaj eno četrtino Laosa, področje, veliko kakor polovica Francije. Rezultat rdečega pohoda v Laos je bil: proglašenje "svobodne ljudske republike Laos" s komunistično vlado; pograbitve celotne žetve opija v vrednosti več milijard frankov.

Korejsko vprašanje se vleče v nedogled. Zamenjava ranjenih in bolnih vojnih ujetnikov je bila le samo kratek odih v enoličnih govorih in protigovorih v Panmunjonu. Bilo je to prvo — in verjetno edino — pozitivno dejanje rdečih od konca II. svetovne vojne. Da je do njega prišlo, so brez dvoma drugi vzroki, kakor pa človekoljubnost ali želja po resničnem miru. To potrjuje dejstvo, da Nam Il ni hotel pristati na Pakistan kot nevtralnemu deželu, ki naj bi sprejela 46.000 kitajskih in severnokorejskih ujetnikov, ki se nočejo vrniti v rdeči raj, čeprav jo je prej poleg Indije, Sijama in Indonezije sam predlagal kot nevtralnega. Namesto predloga, ki so ga bili zavezniški takoj sprejeli, je čez nekaj dni Nam Il postavil nov predlog, da naj komisija petih držav: Češke, Švice, Poljske, Švedske in Indije, ki bi vsaka poslala v južno Korejo enako število vojakov, vzame v zaščito ujetnike, ki se nočejo vrniti domov. Ta predlog Amerikanci sedaj proučujejo, toda previdno. Med petimi predlaganimi sta dve komunistični državi in bi tako komunisti imeli svoje vojake — špijone raztresene po vsem zavezniškem zaledju.

Churchillova konservativna stranka je na občinskih volitvah v Angliji doživela hud poraz, ko je izgubila 250 sedežev. Jaboristi pa so na njen račun doživeli zmago s pridobitvijo 363 sedežev, s čimer sedaj kontrolirajo 10 največjih angleških občin.

Slovesna zaključitev kongresa Krščanske demokratske zveze za Srednjo Evropo

Zadnji dan kongresa, dne 15. marca 1953 zvečer, so se delegati in gosti kongresa udeležili slavnostne večerje, ki je bila njim v čast prirejena v veliki dvorani hotela Beekman Tower, kjer se je kongres vršil. Ta večerja je zaključila tri dni trajajoči kongres Krščansko-demokratske zveze za srednjo Evropo. Udeležilo se je je okrog 250 oseb, med njimi delegati šestih strank — članic Zveze in ostali politični voditelji demokratskih strank iz Srednje Evrope, ki so sedaj v tujini, kakor tudi odlični poborniki krščanske demokracije iz zapadne Evrope in latinske Amerike. Vabilu so se odzvali tudi prijatelji krščansko-demokratskega gibanja v Združenih državah.

Med odličnimi gosti sta bila senatorja Theodore Green in Ralph Flanders; dalje poslanik Združenih držav pri Združenih narodih James J. Wadsworth, ki je zastopal zadržanega glavnega poslanca Henry Cabot Lodge-a; Narodni odbor za svobodno Evropo so predstavljali predsednik Whitney Shepardson, podpredsednik Frederic Dolbeare in direktor Bernard Yarrow; posamezne narodne skupine, ki so v Zvezi zastopane, so predstavljali Msgr. Kozi-Hrvath Mađarsko, Dr. Miha Krek Jugoslavijo, Dr. Adolf Prochazka Českoslovaško, Karol Popiel Poljsko, Dr. Kazys Pakštas Litvo.

Uvodno zdravico je izrekel predsednik CDUCE Msgr. Kazi-Horvath, ki je med drugim izjavil: Vesti iz komunističnih dežel izpričujejo, da je osebnost predsednika Eisenhowerja in njegova osvobodilna politika okrepila odpor in znova prižgala plamen upanja na osvoboditev med zaslužnjimi narodi. Dejstvo, da je Henry Cabor Lodge, vodja ameriškega zastopstva pri Združenih narodih poslal na to večerjo svojega osebnega zastopnika, kakor tudi dejstvo, da je tu med nami mnogo odličnih predstavnikov svobodnih dežel pri Združenih narodih, nas navdaja z upanjem, da svobodni svet želi videti nas, voditelje demokracije v izgnanstvu, raje kot one, ki sede danes kot zastopniki naših domovin, po volji Moskve, v zgradbi Združenih narodov — le eno skupino hiš proč od tu."

Nato se je javil k besedi senator Theodore F. Green. Ko je v uvodu svojega govora povdabil namen, zaradi katerega je bila Krščansko-demokratska zveza ustanovljena, je nadaljeval dobesedno: "Borite se za veliko stvar, in z vami so naše globode simpatije. Mislim, da imate prav, ko delate načrte za bodočo združitev narodov v Evropi na podlagi neke federativne unije. Dežel za železno zaveso nismo pozabili ne mi v

(Nadaljevanje s 1. strani)

nad zahodno Nemčijo bi vladi v Bonnu odvzela vse, kar so ji te pogodbe dajale. Ker bi sovjeti nadaljnja pogajanja za mirovno pogodbo z enotno nemško vlado zavlačevali, bi nastal v vsej sicer združeni Nemčiji kaos, ki bi uničil vse, kar se je dosedaj na zahodu tudi z zavezniško pomočjo zgradilo.

Adenauerju se mudi, ker verjetno soveti s svojimi pozavnami ne bodo odnehal, dokler ne bodo vsaj nekdo dosegli. Verjetno se bo iz vsega tega rodila res kaka konferenca štirih, ki jo bodo pa sovjeti sami nazadnje tako izsobilirali, da ne bo ničesar primernege sprejela, pač pa bo v Nemčiji sami ustvarila tako razpoloženje, da ne bodo Nemci več verjeli, da sloni Adenauerjeva politika na trdnih nogah. In Adenauer mora letos na splošne volitve in ako do tedaj ne doseže jasnosti o tem, da so zahodni zavezniški resno mislili, ko so sklepali pogodbe z zahodno Nemčijo, tedaj je verjetno ves sestav nemške politike v veliki nevarnosti. Ako se podre dokaz, da so zahodni zavezniški sposobni skupno z bonnsko vlado doseči zedinjenje Nemčije, njeno oborožitev in umik sovjetov z nemškega ozemlja proti vzhodu, tedaj bodo vodstvo nemške politike verjetno prevzeli tisti, ki menijo, da imajo sovjeti prav, ko ponujajo večno nevtralizacijo Nemčije. In med temi državniki, ki se pripravljajo na vodstvo take politike, so velika imena iz nemške preteklosti. Na prvem mestu je ime bivšega nemškega kanclerja dr. Wirtha, ki je bil v zadnjem času večkrat v Moskvi, je ime dr. J. Adenauer, voditelja nemških liberalcev — da ne govorimo o nacistih, ki so v veliki večini še vedno naziranja, da je treba potegniti s sovjeti, da se prisili odhod Amerikancev iz Evrope. Ko se bo to zgodilo, bodo Nemci že znali obračunati s sovjeti in ostalimi nadležnimi sosedi okoli sebe.

Ameriki, ne narodi v zapadni Evropi. Ameriški narod, ki pozna in ljubi svobodo, ne bo nikoli priznal zaslužjenja drugih narodov, pa naj se to zgodi s silo ali s prevaro. Obe naši veliki stranki, demokratska in republikanska, sta ponovno poudarili svojo privrženost politiki osvoboditve onih dežel, ki jih je zaslužil komunizem; to politiko bosta zasledovali z vsemi možnimi miroljubnimi sredstvi. Svobodni svet sedaj pač dobro pozna pravo naravo komunizma. Uresničenje načel, ki jih vsebuje Atlantska listina, bo prineslo svobodo svetu."

Drugi je vstal Whitney Shepardson, predsednik Narodnega odbora za svobodno Evropo, da nazdravi kongresu v ime te organizacije. Narodni odbor za svobodno Evropo, je dejal v teku svojega govora Mr. Shepardson, spremlja vaše gibanje s prijateljskim zanimanjem vse od njegovega začetka. Ponosen sem, da morem predstavljati to organizacijo na tem večeru, ki pomeni mejnik v zgodovini krščansko-demokratske zveze, pa ob enem tudi mejnik v zgodovini naše organizacije. Prav je, da sodelujemo s člani Krščansko-demokratske zveze, zakaj vaša zveza in naša organizacija pomenita naravnost upor zoper materialistično in brezbožno ideologijo svetovnega komunizma. Prav je tudi, da je vaš kongres bil tu v Združenih državah, kajti ta dežela je tudi krščanska in demokratska. Želimo korakati z vami v bodoče, kakor smo korakali doslej, proti koncu te skupne poti, ki vodi v svobodo."

Posebne, izredne pozornosti je bil deležen nagovor poslanika Wadsworth-a, ki je predstavljala na banketu vlado Združenih držav. Dejal je med drugim tole: "Spremembe v deželi velikega nasprotnika svobodnega sveta, o katerih pravkar čujemo, prinašajo nove probleme in novo priložnost za nas vse. Pri reševanju teh vprašanj in pri njih prevajanju v priložnosti bo svobodni svet zelo potreboval organizacije, kakor je vaša. Vi nas stalno opominjate, kako so udarci, rane in nasilja, prizadejana nadrednim in verskim izročim, kakor tudi ukinitve verskih in državljskih pravic, neizbežna usoda človeka pod komunistič-

no oblastjo. Na drugi strani je vaša delavnost tu stalni vir, iz katerega teče ljudem zagotovilo, da bo napočil dan njihove osvoboditve."

"Vaša Zveza", je nadaljeval govornik, "je združila politične stranke, ki imajo dolgo in odlično zgodovino v deželah, kjer so nastale. Sedaj ste pa, v tujini, postavili program, ki naj pripomore k federativni ureditvi suverenih držav v srednji Evropi, poleg tega pa tesno sodelujete s krščansko - demokratskimi strankami zapadne Evrope, ki so se toliko trudile za Schumanov načrt in za druge vidne znake združene evropske skupnosti. Danes zajema svet nov val, ki pomenja Evropi več kot golo osvoboditev dežel za železno zaveso. Ta val pomeni zagotovilo Evropi, da bo politično združena, gospodarsko produktivna in deležna onih duhovnih dobrin in vrednot, ki so bile v preteklosti krona in slava njenega imena. Pri vašem prizadevanju za tako Evropo ste si pridobili zaupanje in pohvalo vsega svobodnega človeštva."

Oficielni del banketa je zaključil senator Ralph E. Flanders (Rep., Vermont), ki je dejal, "da je prišel čas, ko moremo biti bolj točni in konstruktivni v naših poslanicah zaslužnjim narodom. Toda vaši narodi ne smejo uporabljati preneglih gibanj za osvoboditev in ne smejo dvigniti se v vidnem uporu in vstaji. Pač pa morajo biti polni poguma in bistroumnosti, da doprinesejo svoj delež pri delu za svobodo, ko pride čas. Vsi skupaj združimo svoja prizadevanja za doseg tega cilja kot bratje in sinovi enega Očeta."

V takem vzdušju prisrčnega bratskega sodelovanja in v duhovni enotnosti je bil zaključen prvi mednarodni kongres kršč.-dem. zveze za srednjo Evropo.

Naj za sklep navedemo, da so se večerje udeležili vsi voditelji narodnih odborov v izgnanstvu iz dežel srednje in vzhodne Evrope, oba predsednika mednarodnih političnih organizacij iz teh dežel — kmetske in liberalne, kakor tudi mnogi predstavniki političnega in javnega življenja v zapadnem svetu in v latinski Ameriki. Reče se lahko, da je bil zaključni banket dostojna in prisrčna sklepna slovesnost, vredna organiziranja in vsestranskega uspelega kongresa.

Tržaški problemi

Zadnji meseci predstavljajo pomembno razdobje v izjasnitvi položaja Slovencev v Trstu. Neposredna grožnja priključitve Trsta Italiji je bila ob Titovem obisku v Londonu oddaljena, a ne odstranjena. To pa je tudi edini pozitivni dogodek, ki so ga Slovenci v Trstu doživeli.

Ustavna sprememba v Jugoslaviji in zamenjava Kardelj — Popović je dala slutiti, da bodo zadeve zamejskih Slovencev potisnjene v pozabo. Kardelj se je kot Slovenec in zunanji minister čutil mnogo bolj vezanega, da ne prepusti zamejskih Slovencev njihovi usodi kot velja to za sedanjega državnega tajnika za zunanje zadeve Kočo Popovića. Slovenske zadeve bodo spet enkrat reševali ali pa neresovali Srbi.

V Trstu se je hitro čutila posledica. Zunanje opravilo je sicer pomanjkanje deviz in suša. A v to opravilo malo kdo verjame. Čez noč je bila ukinjena revija "Razgledi". Odpuščen je bil del osebja pri Narodnem gledališču. Ostali ostanajo v službi do konca sezone, nato gledališče preneha z delom. Odpuščen je bil del osebja v slovenskih titovskih ustanovah. Tiskarna v Ulici Sv. Franciške se je preimenovala v "Graphis" in je prešla v roke uslužbenecv podjetja. Gospodarski štirinajstodnevnik "Gospodarstvo" bo menda prenehal izhajati poleti.

Kot v zasmeh vsemu temu je govoril 25. aprila 1953 v Ljubljani Marijan Breclj, da bo Socialistična zveza usmerila svoje delo v čim večjo pomoč rojakom v Italiji in Trstu. Za zgraditev "Narodnega doma" je bilo zbranih precej milijonov, danes pa nihče niti ne govori, niti ne piše več o njem, kot da bi ne bil več potreben. Kljub temu, da gre za titovski ustanove, ki pa jih ne moremo enačiti s komunističnimi, dasi so od njih odvisne in nanje vezane, pomenja vendar vse to hudo škodo za ohranjanje slovenstva v Trstu.

Slovenci domačini ne morejo od Italijanov ničesar pričakovati. Doslej so pričakovali od Jugoslavije. Nič čudnega torej, če se ob sedanjih dogodkih, ki jih pa ne upa nihče javno opisati, vedno več Slovencev skriva pod plašč indpendentizma, manj nevarnega kot je odkrito slovenstvo.

Italijanski pritisk se v Trstu ne zmanjšuje. Čutiti ga je na vseh poljih. Četudi ni vedno javen in očiten, nikdar ne odneha. Nabrežinski postajni načelnik Slovenec je bil pred nekaj dnevi prestavljen v Rovigo. Pritožbe pri zaveznikih, da gre za prestavitev Slovenca preko meje, so seveda bile kot bob ob steno. Službena potreba. Začelo se je torej že tisto razbijanje in raztresanje Slovencev, da se oslabi njihova že šibka povezanost in da ne bodo mogli biti več nevarni.

(Nadaljevanje na 3. strani)

ARGENTINA

ODKRITJE TERORISTIČNE ORGANIZACIJE

V Bs. Airesu se je v zadnjem času odigrala vrsta zločinov bombnih atentatov, ki so jih pripravili nasprotniki sed. vlade in ki so imeli za cilj povzročiti zmedo v republiki in končno nasilno spremeniti sed. vladni sistem.

Prvi teroristični akt je bil izvršen na postaji Retiro ob vrnitvi predsednika grala Perona z obiska v sosednji republiki Čile. Temu terorističnemu dejanju je sledila eksplozija bombe v bližini hiše, v kateri je ležal na mrvaškem odru pok. Juan Duarte. Ob tej priliki so organi polic. oblasti odkrili še dve drugi postavljene bombi, ki pa nista eksplodirali. Pri teh terorističnih aktih človeških žrtev ni bilo, medtem ko sta zločinska bomba atentata na Majskem trgu dne 15. aprila zahtevala 5 smrtnih žrtev in veliko število ranjenih. Pozneje je v bolnišnici umrla še ena oseba. Tem bombnim atentatom je sledila eksplozija bombe pred palačo Častniškega doma; v noči med 30. aprilom in 1. majem je v Bs. Airesu eksplodiralo več bomb na različnih krajih. Zadnja med govorom predsednika grala Perona v kongresu, v bližini te palače v ulici Pozos. Človeških žrtev ni bilo nikjer, pač pa samo materialna škoda. Naslednja eksplozija bombe je bila v jutranjih urah prejšnji petek. Ranjenih je bilo več oseb.

Teroristični elementi so pripravljali bombni atentat tudi na zun. min. dr. Remorina ter so skušali položiti razstrelivo v njegov avtomobil, kar so pa pravočasno preprečili varnostni organi.

Policijske oblasti so po prvih terorističnih aktih povečale varnostno službo in uvedle vsestransko preizkavo, ki je privedla po bombnem atentatu na Majskem trgu do prvih odkritij. V nekem poslovnem lokalu, ki so ga funkcionarji radikalne stranke uporabljali tudi za svoje tajne sestanke, je policija odkrila velike količine eksplozivnih stvari. Temu odkritju so sledile takoj aretacije funkcionarjev te stranke, ki so bili v kakršnikoli zvezi z izvršenimi terorističnimi akti in z najdenim eksplozivom. To je bila prva teroristična skupina. Policija je pa nadaljevala s preizkavo tako v Bs. Airesu kakor tudi v notranjosti republike ter je prišla na sled še drugi teroristični grupi, v katero so zapleteni funkcionarji demokratske stranke in drugih opozic. polit. skupin. Pri hišnih preizkavah so polic. organi odkrili večjo količino bomb, raznega orožja vseh vrst in pamfletov proti vladi. Aretiranih je bilo več funkcionarjev teh strank, ki so na zaslišanju priznali, da so ali sami sodelovali pri bombnih atentatih ali pa so pri njih izvršitvi pomagali s prevažanjem atentatorjev. Policija je istočasno izvršila preizkave pri funkcionarjih teh strank v notranjosti republike ter so tudi tam našli skrito orožje. Aretacije funkcionarjev omenjenih strank so bile izvršene v Rosario, Mendoza, Cordobi, San Luisu, Tucumanu, Evi Peron, Mar del Plata in drugod. Med drugimi je bil aretiran biv. poslanec dr. Reinaldo Pastor, ki so ga iz Bahía Blanca pripeljali v Bs. Aires. Organi zvezne policije so odpotovali tudi v brazilsko mesto Uruguayana, kjer je brazilka policija odkrila velike količine razstreliva in propagandnega materiala proti argent. vladi.

Organizatorji bombnih atentatov so bili v zvezi z nasprotniki sed. vlade, ki so pred časom prostovoljno odšli v inozemstvo in se v glavnem združujejo v Uruguayu. Od tam je prihajal v Argentino tudi več material, ki so ga teroristi potrebovali.

Organi zvezne policije so v zadnjem času izvršili preizkave tudi v prostorih radikalne, demokratske in socialistične stranke ter pri komunistih. Zaplenili so veliko propagandnega materiala proti sed. vladi, ponekod so pa našli tudi orožje. Več funkcionarjev teh polit. skupin je bilo ob tej priliki aretiranih. Policija je začela nastopati tudi proti razširjevalcem neresničnih in vznemirljivih vesti ter jih je začela zapirati.

Vsa javnost v Argentini odločno obsoja vse te teroristične akte, ki so že zahtevali žrtve nedolžnih ljudi, med katerimi je bil tudi oče več mla-

Novice iz Slovenije

Na občnem zboru Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani je navzočim zdravnikom govoril dr. Potrč o etiki zdravnika, zatem pa sta podala poročili predsednik društva dr. Jože Jakša in se je izrečno pritoževal, da so plače zdravnikov-pripravnikov v višini 7.200 mesečno premajhne, upostevajoč zraven še to, da so plače nočnih čuvajev in vratarjev večje. Za novega predsednika je bil izvoljen dr. Fran Novak, za podpredsednika dr. Tone Ravnikar in za tajnika ponovno dr. Pestevšek.

Ljubljanska "pionirska železnica" je v takšnem stanju, da ne služi nikomur, najmanj pa na ugled mesta Ljubljane. Sedaj bo šla celo na dražbo. Izkupilec naj bi porabili za ureditev zoološkega vrta. V založbi Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani je izšel 8. zvezek Slovenskega biografskega leksikona (vključno črka Q).

Kljub temu, da v Sloveniji grade nove električne centrale, vendar trenutno toka še primanjkuje. Tako pravi "Slov. Poročevalec" in to ne samo zaradi potajnik dr. Rihard Pestevšek. Dr. Jakša večanja industrije, pač pa tudi zato, ker Slovenija zadnji dve leti (1951-1952) daje Hrvatski okrog 250 milijonov kilovatnih ur električnega toka.

Slikar Jakac je nedavno razstavljal v Gradcu. Povabili so ga naj razstavi še v Salzburgu.

Voznino na železnicah mislijo doma znižati za okoli 25%; popust za nedeljske povratne vozovnice bo pa znašal 40%. Pri tem nam je še v spominu, da so pred časom komunisti doma silno zvišali železniške tarife in so to povišanje utemeljevali s tem, da se bo z zmanjšanjem števila potnikov manj kvaril železniški material in da bodo zato železnice imele od tega korist.

V Mariboru grade na mestu med voj-

no porušenega kolodvora novo moderno postajno poslopje, ki bo — tako pravijo seveda doma — najlepše v Sloveniji. Dokončano bo v začetku leta 1954, če bodo malo bolj poprijeli za delo. Novo postajno poslopje namreč grade že od leta 1945 dalje.

"Slovenski Poročevalec" je priredil razgovor z bralci. Ti so predstavnikom lista kar odkrito povedali, da jim ni všeč, da list 1. premalo piše o zamejskih Slovencih in o Slovencih v Ameriki; 2. da ima premalo prazgledov po svetu; 3. da premalo piše o "razgibanem političnem in društvenem" življenju v Ljubljani kot drugod; 4. da skrajša marsikatero članke; 5. naj točneje in hitreje poroča različne novice iz vseh področij, zlasti iz notranjepolitičnega in gospodarskega sektorja. Predstavniki lista so bralcem obljubljali, da jim bodo ustregli v največji možni meri, pripominjali so pa, da jih vsak izvod na 6 straneh stane 7.50 din, prodajajo ga pa po 6 dinarjev. Niso pa povedali, da to razliko pokrijejo kom. oblastniki z državnim denarjem.

V Ljubljani so nedavno slovesno odprli novi Fizikalni institut, katerega vodja je prof. Ivan Peterlin. Institutu bo dodeljen tudi slovenski krog znanstvenikov ki se ukvarjajo z raziskovanjem jedrske fizike.

Umrli so. V Ljubljani: Josip Schott, Ernest Szabo, Martin Gruden, poštni upok., Valentin Kelbel, Katarina Pott, Ivana Stare, Terezija Volčanšek, sprevednica CEŽ, Ivan Gorjup, Mate Ozvald in Anton Skok v Domžalah, Ivan Švajger, brivec v Črnomlju, Katarina Tomažin, roj. Zupan v Naklem, Janko Simončič v Radečah, Marija Sajovic, roj. Vrabec v Gornjem Logatcu, Dora Mayer, roj. Nagu v Kranji in France Javornik v Grosupljem.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires

V četrtek, 7. t. m. tiskarne vsel praznika grafičnega delavstva niso delale. Zato tudi "Svobodna Slovenija" ki ima v tiskarni rezerviran ta dan, ni mogla iziti. Vse naročnike prosimo, da nam oprostite, da jih na to nismo prej obvestili.

MLADINSKI ŠPORTNI DNEVI

SFZ in SDO sta za dneve od 1. do 3. maja napovedali in pripravili mladinske športne dneve. Vreme in sed. jesenski čas prirediteljem teh dni nista bila na-

klonjena ter sta odvrnila marsikoga, da ni prišel Moron, kakor je imel to v načrtu. Razen tega pa tudi v petek in soboto ni bilo hrvatskih gostov ter se program, ki je bil določen z njimi (nogometna tekma ter tekma v ping-pongu in odbojki) ni mogel izvršiti.

Glavni program je bil določen za nedeljo. Pa tudi tega dne organizatorji mladinskih dni niso imeli sreče z vremenom. Zjutraj je deževalo ter so morali radi razmočenega terena lahkoatletске tekme preložiti z dop. na pod. ure.

Namišljeni bolnik

Z jedrom svojega igralskega zbora in dvema gostoma na dobrem glasu je predzadnji soboto in nedeljo nastopil SDO v Namišljenim bolnikom. Smo v začetku šeste sezone v Argentini in je to že tretji Moliere, po preurejeni "Šoli za žene" pravzaprav četrti. Komedia nam je potrebna kot vsaka druga vrsta igre in če segajo naši odri k vrhuncem komediografske literature, je to zelo pozitivno dejanje. V našem je pa ta Moliere vendar prvi; one tri prejšnje je režiser kozmopoliziral, tega so režiser, scenograf in igralci postavili v francoski barok, ki ga je rodil.

Ker poznamo te ljudi, ki so se igre lotili, in prizadevnost društva, ki ne skopari pri zgodovinski verni opremi, smo šli z veseljem pričakovanjem k premieri. Tam je bilo med številno publiko tudi precej zahtevnejših gledalcev, ki sučejo peresa, taktirke in drugo orodje kulturne stroke. Kdo bi zameril kritiku, če je vprašal nekaj teh gospodov, kako jim je ugajalo. Vsi so hvalili.

Režiser Stanko Jerebič je Moliereja dobro doumel, bodisi, da se je poglobil v duha časa ali da mu je tekst sam ukazoval takšno in ne drugačno režijo. Patos, groteska, grimasa in naravna sproščenost se morajo in so se prepletali. Pravilno je zagrabil tudi inscenator Vinko Petkovšek, ki je postavil na oder baročno štafazo in ne morda sobe v stilu Ludvika XIV. Zato ni motilo ogledalo v stilu Ludvika XVI., pač pa prtljaga na mizi, ki je zakrival precejšen del že naj bi majhnega prostora, zdravila pa naj bi servirala v kakšnih vzbočenih steklenicah za parfum, če že okroglih lončenih ni bilo pri roki. Seveda so to dlake v jajcu. Maske je napravil Marijan Willempart prav dobre, čeprav jih je moral kombinirati s slabimi lasuljami.

Po smotrni režiserjevi zamisli je vsak igralec izdelal svoj lik. To je bilo očitno, kajti nemogoče je, da bi en človek vse

to naučil, nemogoče tudi, da bi imeli vsi in vsak zase toliko čuta za celotno delo. Seveda so bile nekatere kreacije bolj, druge manj osebne. Lipušček je bil bolj dobrohoten kot zagrenjen ali top hipohonder; Blejčeva napihnjena, premetena mačeha, ki res ni mogla biti prava mati takih evetk kot sta jih igrali Brandsteterja in Grumova; Holosan se je trudil bolj s pametno kot zvito besedo premodriti brata; Jerebič si je bil svest uspeha kot ne bi bil prvič zaljubljen; Krištof je bil tokrat ves nov; Skebe ie žel spet — poleg Blejčeve — največ odobravanja; Willempart je bil res klasična molierska figura; Juvancič je storil kar prav, da se je naslonil na Skebeto; Zajčeva je imela pravzaprav glavno vlogo, saj ona vodi — največkrat za nos — vso to pisano družbo in vodila jo je temperamentno.

Vsak igralec je izdelal svoj lik, popolnoma zli se je z njim samo Willempart, ki mu sledijo po vrsti oni z večjim znanjem in večjo prakso. Za one, ki razpolagajo z manjšo mero teh lastnosti, je vedno premalo vaj, ne tistih, kjer jih režiser uči, ampak takšnih, kjer se naučeno zdrdra: nemoteno preigranje. Ker vemo, da je stiska s časom in prostorom, naj režiserji zabijujejo igralcem, da naj se doma ne učijo samo besedila, ampak naj se vadijo vstrajno tudi v igranju. To seveda ne velja samo za to skupino.

Kaplan v Žabji vasi in učitelj na Kravji gori sta že pred pol stoletja odvadila svoje igralce odmiški zastor in zijati v dvorano, čes, firbec je stvar gledalcev, vi se pa pripravljajte na nastop. Morda režija in tehnično vodstvo res nista utegnili vleči tudi te dlake iz jajca, toda monsieur Argan je razpolagal z dvema palicama, ki bi ju lahko z večjim pridom izbral kot potem, ko ju je lomil nad ubogo Louison.

Nedeljska predstava je bila še boljše obiskana kot sobotna.

Fantje in dekleta se niso ustrašili precejšnjega mraza ter so pop. tega dne nastopili s svojim pripravljenim programom. Najprej so bile tekme v lahki atletiki. Pri teku na 100 in 400 m je zmagal g. Lovro Tomažin, pri teku na 1.500 m je pa prvi prispel na cilj g. Jernej Tomažin. Prvenstvo v skoku na daljavo in višino je odnesel g. Jože Prijatelj. V metu diska je bil prvak g. Milan Magister, v metu krogle g. Jože Trpin. V štafeti 4 x 100 m so tekmovalci prihajali na cilj v naslednjem vrstnem redu: g. Jože Prijatelj, g. Bojan Križ, g. Albin Magister in g. Lovro Tomažin. Sodnik je bil g. France Šturm.

Po lahkoatletskih tekmah se je odigral naslednji program: Na bradlji so nastopili naslednji ge: starešina SFZ Avgust Čop, Rok Kurnik, Gabriel Vrečar, Franc Miklavc, Milan Zajc in Franc Rozman. Dekleta so po tej točki izvajala proste vaje, zgoraj navedeni telovadci so pa nato pokazali svojo spretnost na krogu. Prijetna sprememba so bile proste vaje naraščajnikov, z nastopom članov rodne vrste na drugo je pa bil športni program prireditve zaključen.

Sledila je družabna prireditev, na kateri so dekleta in fantje gostom postregli z jestvinami in pijačo.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini g. Stojana Terčiča in njegove gospe Otilije, roj. Terčič se je rodil sinček, ki je pri krstu dobil ime Andrej-Sergej. Sinček je prav tako razveselil družino g. Matevža Dolenca in njegove ge Katicice. Čestitamo!

Poroka. V soboto, 25. aprila sta se poročila v Lurdesu g. Martin Potočar in gđ. Kristina Avsec. Poročil ju je g. Jože Guštin. Mlademu paru naše tople čestitke!

O naših prednikih vemo marsikaj iz zgodovine. Zlasti nas vedno zanima način, kako so živeli, in mnogo tega nam je ohranjenega, posebno še v mnogih lepih običajih, ki najbolj zgovorno govorijo o tem, kako so naši pradedi mislili, o čem so govorili, peli itd. Žal pa mnogih v zapiskih ohranjenih običajev ne poznamo. Ali ne bi bilo škoda, če bi šli v pozabo?

Letošnji koncert Slovenskega pevskega zbora "Gallus" nam bo pokazal v peti obliki lep zillski obredni ples pod naslovom: Visoki rej pod lipom. To je star obredni ples, ki so ga plesali naši Korošci v Zillski dolini od nedeljah po "veliki maši". Tako-le je bilo:

Ko po "veliki maši" zazvoni poldan, vsa pred cerkvijo zbrana srenja zapoje najprej kratek koral kot spomin na pravkar končano mašo. Komaj pa zvoki tega koralca izzvene, se dekleta in fantje, žene in moške primejo za roke, se vstopijo v kolo in ob spremljanju s petjem zaplešejo svoj "rej" (rajanje). Prvotni dokaj umirjeni tempo in še na dopoldansko mašo spominjajoče besedilo se z vsakim krogom rajanja stopnjujeta: tempo v hitrosti, besedilo v šegavosti in nagajivosti. Dovtip sledi dovtipu, šale se mešajo z nagajivostjo in rajanje konča v najveselejšem razpoloženju kot en sam vrisk.

Nedvomno bo za naše rojake ta točka koncertnega programa tista, ki bo vzbudila največje zanimanje. Zato že sedaj opozarjamo na koncert, ki nam obeta med drugimi tudi vrsto glasbenih užitkov iz naše narodne in umetne pevske literature.

(Nadaljevanje z 2. strani)

Položaj tukajšnjih profesorjev in učiteljev, ki nimajo italijanskega državljanstva je danes že jasen. Čaka jih odpust ali letos, ali čez kako leto. Tolerirani so v službah, dokler ni dovolj učiteljev in profesorjev, ki so italijanski državljanji. Ker slovensko učiteljske v Gorici in Trstu odpušča z diplomami trikrat toliko kandidatov, kot bi jih povprečno moglo dobiti zaposlitev, bodo v najkrajšem času odpuščeni vsi učitelji nedomačini. S profesorji se bo to zgodilo nekoliko kasneje. Tako bodo tisti, ki so omogočili ustanovitev slovenskih šol na Tržaškem v času, ko so rdeči odklonili vsako sodelovanje z zavezniki, dobili za odškodnino to, da bodo po osmih ali desetih letih službovanja brez posebne procedure odpuščeni, ker po njih ne bo več potrebe.

Iz vsega tega sledi, da bo osamljenost tržaških Slovencev vseh vrst, rdečih — ki jih lastni ljudje in predstavniki iz Ljubljane puščajo na cedilo — in vseh nekomunistov, ki niti doslej niso imeli nikjer trdne opore, mogla imeti v bodočnosti gospodarsko in narodnostno propadajočega Trsta zares katastrofalne posledice.

Jože Velikonja

SLOVENSKO ROMANJE V LUJAN

10. V. 1953

Letošnje romanje slov. izseljenke in begunske skupnosti, živeče v Argentini, k Brezjanski Mariji in lujanski Virgenciji, je spet enkrat združilo v silno velikem številu slovenske vernike. Ne samo iz področja Velikega Bs. Airesa, pač pa iz vseh krajev, kjer žive Slovenci, so prišli zastopniki: močna skupina iz Rosario, pa iz Mendoza in Cordobe, Bariloch in Comodoro Rivadavia ter Miramara. Skupnemu vlaku iz prestolnice, ki je pripeljal 1200 udeležencev, se je še s posebnimi avtomobili pridružila skupina iz San Fernanda.

Takoj so prihodu na končno postajo se je razvil sprevod z argentinsko in slovensko zastavo na čelu proti baziliki, v katero so Slovenci vstopali ob pozdravih in predstavitenih besedah tamošnjega župnika č. g. Juana Antonia Guérraulta, ki je tako pokazal izredno naklonjenost slov. romarjem. Njegove besede so privrele iz srca in so nam lahko samo v ponos. Zatem je stopil na prižnico č. g. spiritual dr. Filip Žakelj, ki je vodil ves čas cerkvenih pobožnosti ljudsko petje, hkrati pa skrbel za točno izvedbo programa. Slavnostni govornik pri sv. maši je bil č. g. rektor semenišča dr. France Gnidovec, sv. mašo je pa

daroval č. g. žpk. Anton Orehar. Po njej se je večina vernikov podala v dvorane, kjer so se začela zborovanja. Letos so moške in žene zborovale skupaj, prav tako tudi fantje in dekleta. Pri starših je zborovanje vodil g. Jože Mavrič, st. predavali so pa č. g. Boris Koman o temi "Kdor ne bo veroval, bo pogubljen", ter ga Kristina Prijateljeva ter g. dr. Leopold Eiletz o temi "Žena in mož ter vera". Pri fantih in dekletih je vodil zborovanje g. Janez Langus, predavala pa sta č. g. dr. Filip Žakelj o isti temi kot č. g. Koman ter gđ. Katica Kovačeva o temi "Fantova in dekletova vera".

Posebno ljubko je bilo otroško zborovanje, katerega je ob sodelovanju učiteljskega zbora pripravil g. Martin Mizerit. Otrokom je govoril č. g. Janko Mernik, sodelovali pa so Joško Petelin, Marjetka Šabičeva, Minka Stanovnikova ter otroci iz nedeljske šole iz Floride in San Justa ter ramaški otroški pevski zbor. Zaključno besedo je spregovoril g. Aleksander Majhen.

Točno ob treh popoldne so se Slovenci ponovno zbrali v cerkvi, kjer jim je govoril č. g. Ciril Demšar CM, zatem pa se je razvila veličastna procesija okrog obširnega trga pred bazliko. Poleg številne udeležbe mož in fantov, žena in deklet, poleg gojencev iz Pater-nala in Adroge in semeniščnikov sta tudi letos predstavljali višek procesije podoba Brezjanske Marije, ki so jo nosili fantje in jo spremljala dekleta v narodnih nošah ter kip lujanske Virgencije. Procesijo samo je v spremstvu številne slov. duhovščine vodil č. g. Guérrault. Sledile so pete litanije, katere je prav tako kot petje pri sv. maši na harmoniju spremljal dirigent ramaškega pevskega zbora g. Gabriel Čamernik. Ob koncu je spregovoril lepe besede zahvale in priznanja č. g. Guérrault, kateremu se je v imenu vernikov zahvalil č. g. žpk. Orehar.

Za tako velik uspeh letošnjega romanja je treba izreči priznanje vsem tihim in pridnim sodelavcem pripravljalnega odbora.

Juan D. Perón

V nedeljo, 3. maja smo se zbrali Slovenci iz mesta Juan D. Perón (ex Munro), Carapachaya in okolice v tuk. župnijski cerkvi, in bili pri sv. maši, ki jo je daroval odhajajoči g. župnik Santiago. G. žpk. Santiago je po rodu Nemec iz reda Palotincev ter je deloval v Argentini 14 let, sedaj pa je poklican v staro domovino. Pri svoji poslovilni maši je želel, da bi mu pel slovenski cerkveni pevski zbor iz San Martina latinsko mašo. Slovenci, katerim je bil g. žpk. ves čas zelo naklonjen, so tej prošnji seveda z veseljem ustregli.

Po sv. maši so se Slovenci zbrali na župnijskem dvorišču. Kmalu je med nje prišel tudi g. žpk. Santiago. G. Ivan Žnidar se je od njega v imenu vseh tuk. Slovencev poslovil, se mu zahvalil za vso njegovo veliko naklonjenost in mu v spomin izročil podobo Brazjanske Mater božje. G. žpk. je bil darila zelo vesel in se je zanj toplo zahvalil, kakor tudi pevskega zbora iz San Martina za ubrano petje. Poudarjal je, da je bil vedno vesel slovencev, ki so morali zapustiti svojo od komunistov zasluženo domovino. Pozival jih je naj vedno ohranijo živo vero, ki so jo prinesli s seboj od doma. Končno pa je vsem želel vso srečo in izpolnitev vseh njihovih želja. G. župniku želimo srečno pot v njegovo staro domovino in če je božja volja skorajšnjo vrnitev v Argentino.

J. M.

Očetje in matere,
žene,
sinovi in hčere,
bratje in sestre

v protikomunistični borbi padlih junakov in mučencev!

Za osmo obletnico njih junaške smrti

se bomo zbrali k skupni in slovesni počastitvi njihovega neminljivega spomina in slave

v nedeljo 14. junija 1953

ob 17. uri popoldne

V DVORANI SAN IOSE NA ULICI AZCUENAGA 158

DRUŠTVO SLOVENCEV

SLOVENC I PO SVETU

Avstralija

Slovenci, razkropljeni po vsej Avstraliji, so v februarjski številki lista "Mislili", ki ga izdaja Rev. Beno Korbič, objavili škofu g. dr. Rožmanu za njegovo 70 letnico naslednje toplo voščilo:

"Ob Vaši sedemdesetletnici se Vas vsi Vaši duhovni otroci, saj po želji Sv. Očeta ste postali duhovni pastir vseh raztresenih udov slovenskega naroda širom sveta, odtrganih od domače grude, spominjamo in Vam čestitamo".

"Globoko čutimo z Vami, ko vidimo, kako se je vodilo Vaše škofovske poti — "teža križa..." uresničila. Pot teže križa Vam je namenila dvakratno izgnanstvo, preganjanje, sramotjenje, bla-

tenje. Križu nasprotujoče sile so hotele doseči popoln uspeh; po besedi; udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovce. Ali Vi ste vstrajali, vodili, bodrili, tolažili, bili vzgled v nošenju križa, ker Vam je bila vedno pred očmi nagrada križa, ki ga označuje drugi del Vašega življenjskega vodila."

"O svoji življenjski poti lahko rečete po pesniku: Ob potu mojem so koprive, cvečica malo ktera vmes... Toda prav žrtve in težave so že rodile uspeh in ga še bodo. Dal Bog, da bi bili še dolgo naš svetel vzor! Prevzvišeni, mi čutimo z Vami, mi Vam zaupamo, mi molimo za Vas in verujemo, da bo Vaša trnjeva pot pripeljala do nagrade križa ne samo Vas, ampak ves narod, ki Vam je izročen v varstvo."

Sosneado

V avgustu je bilo, ko sem se zadnji-krat oglašil. V maju smo, čas je že, da kaj zapišem o življenju tu v Kordiljeri, daleč od mest, Bogu za hrbtom.

September: Ker je v zimskem času prav malo posla, smo se ukvarjali predvsem s športom; tenis, katerega igrišče se nahaja v gozdiču, z majhno laguno ob strani, mičen in prijazen kraj, nalašč za razvedrilo. Po večerji se navadno spogledamo v ping-pongu; jasno da tu ni nikakega Tršinarja, a vseeno igra ni tako nazadnjaška. Končno pride na vrsto tudi šah, in tako minevajo dnevi pri nas v Sosneadu.

Oktober: Že v prvih dneh se prične pripravljati za pohod k resnemu delu na mino. Le-ta pa je še vsa v snegu, zato pošljejo najprej pridne čilenske in bolivijske peone, da jo počistijo, dokler ne zažari v soncu rumeno žveplo. Uradništvo se odpravi na pot šele v novembru.

December: Za Božič smo odšli poizkusit srečo na Sosneadov vrh, ki še ni bil premagan in meri nad 5.000 metrov. Uspeh je bil dovoljen, saj smo pripelzali veliko višje, kot pa andinisti iz Mendoza in San Rafaela, kateri so se na vse pretege hvallili po časopisih. Za Karnaval sta me prišla iskati dva iz Mendoza, da ju pospremim na vrh, češ, da so si na zadnjem pohodu pošteno ogleдали, kot naj jo udarimo. V dveh dnevih, da pridemo na vrh. Prijazen, kot vedno, sem jima ustregel. Ob deveti uri smo odrinili peš na pot. Mendosinca sta mi v začetku prav dobro sledila; kmalu pa se je jela večati in dolgočasiti razdalja med nami. Večkrat sem zadrževal na sočni travici, in brezkrbno čakal na zdrava fantia.

Ob sedmi uri zvečer smo dospeli do prvega taborišča, in takoj zlezli k počitku. Naslednje jutro smo ob svitu lune odprnili na pot. Počutil sem se najboljše, in urnih korakov sta mi sledila Mendosinca. Pretekli sta komaj dve uri, ko sem daleč spodaj začul glasove obeh spremljevalcev. Zaskrbljen sem pohitel navzdol; sedela sta utrujena na lični skali, in si prijetno puhala cigaretni dim skozi nos.

"Que pasó?", sem ju začudeno ogledoval. Končno mi je dejal Francoz, da se čuti zelo utrujenega in, da nima niti najmanjše volje slediti mojim urnim korakom. Njegov prijatelj pa mi je dejal, da mi je pripravljen slediti, pod pogojem, da greva počasi. Kočno je še pri-

stavil, da v štirih dnevih dospemo na vrh, pot katero napravi katerikoli fant iz Bariloč v devetih urah.

Nekaj minut, in spustili smo se navzdol. Okoli šeste ure zvečer sem do smrti utrujena privlekel do prvih hiš.

Marec: Prvi sneg, ki je trajal le nekaj dni, je nekoliko zavrl naše delo, ne pa smučarjev, ki so ga pošteno izkoristili. V drugi polovici meseca so prišli snemat film iz B. Airesa, obratovanje žične železnice, katero so pred kratkem dogradili Nemci in Danci. Proga je dolga 45 km, in sega v višino 4800 metrov. Stolpi tiče na nekaterih mestih na ledeniku samem; je neke vrste zemlja pomešana z ledenimi plastmi, katere izvor sega v stoletje nazaj. Delo je nevarno in smo imeli le nekaj smrtnih žrtev, nezgod pa veliko več.

April: Dr. Luskar je priredil veliko slavnost, na katero je prišlo okoli 40 povablencev. Krstili so mu zdravega sinka, kateremu je ime Dušan. Ker pa to ime zveni tukaj precej tuje in so si gostje lomili jezike, ko so ga hoteli izgovarjati, jim je gospa Kati pojasnila, da je zapisan v krstni knjigi kot Martin. Slavje je bilo povsem zadovoljivo, saj je trajalo dolgo v dopoldan. Slovenci smo bili le štirje, govorilo pa se je v vseh jezikih. Pravdoval je castellano, nemško, madžarsko, romunsko in kranjsko. Italijanov ni bilo.

Maj: Zopet na Estanciji. Letos nas je sneg pregnal nekoliko prej kot lani. Življenje povsem isto: Tenis, ping-pong, šah in nekaj novega; počeli smo izdajati lasten časopis, in si tako podvojili duševno razvedrilo.

D. J.

TEČAJ O DRŽAVNO-PRAVNIH VPRAŠANJH

V nedeljo 26. aprila t. l. se je vršila druga ura tečaja o državno-pravnih vprašanjih. Predaval je g. Avgust Horvat o enakopravnosti spolov, poklicev in stanov. Poslušalci so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem g. predavatelja in so tudi posegli v debato.

Prihodnja ura tega tečaja bo v nedeljo 24. maja točno ob pol deveti uri zjutraj na Victor Martinez 50. Sporočamo, da se tečaja, ki vzbuja splošno zanimanje morejo udeleževati tudi vsi tisti, ki doslej še niso utegnili priti.

Mendoza

Društvo Slovencev v Mendoza je radi tehničnih ovir preložilo svoj redni letni občni zbor, ki bi se moral vršiti dne 3. maja, na nedeljo 24. maja t. l.

Pravna posvečevalnica "Svobodne Slovenije"

Vprašanje: Rodbina Andreja F. je najela pred 3 leti dvosobno stanovanje s pritliklinami v stari hiši. Pred letom dni je ta rodbina meni oddala v podnajem eno sobo. Hišni lastnik bi se nas vseh skupaj sedaj rad znebil; ker ne moremo dobiti stanovanja drugod, se opiramo na stanovanjsko zaščito. Lastnik hiše nam je stanovanje odpovedal s pretvezo, da bo hišo porušil. Ali smo dolžni vzeti odpoved na znanje in se izseliti, ali pa smemo vztrajati v hiši in mu ne dopustiti, da bi hišo porušil?

Odgovor: Predpisi zakona o stanovanjski zaščiti so glede Vašega primera zelo jasni. Lastnik hiše, ki jo namerava porušiti, je upravičen najemnikom stanovanje odpovedati in ti se morajo izseliti, toda namesto dotedanje hiše mora postaviti novo, ki bo morala obsegati vsaj trikrat toliko prostorov, kot jih ima stara hiša. Daljnji predpogoj je, da je morala stanovanjska pogodba med lastnikom hiše in med najemnikom že poteči, tako, da najemnik stanuje v hiši na podlagi predpisov zaščitnega zakona. Lastnik mora predložiti za novo stavbo načrte, odobrene od gradbene oblasti, in z gradnjo mora začeti najpozneje v 2 letih od dneva odpovedi oziroma izpraznitve stare hiše. — V splošnem stanovanjsko-zaščitni zakon zahteva, da mora odpovedujoči lastnik najemniku istočasno z odpovedjo ponuditi enakovredno stanovanje. V primeru rušenja hiše pa te obveznosti nima, — pač pa mora najemniku plačati kot odškodnino za izpraznitev dvoletno najemnino, ki pa v nobenem primeru ne sme biti manjša kakor \$ 2.000.—. Doslej je bilo sporno, ali gre ta odškodnina samo najemniku ali pa tudi podnajemniku. Mirovna sodišča, ki sodijo v zadevah stanovanjske zaščite brez ozira na vrednost spornega predmeta, so večinoma prisojala tozadevno odškodnino le najemnikom ne pa podnajemnikom. Plenarna seja tega sodišča pa je sedaj odločila, da morata oba: najemnik in podnajemnik dobiti odškodnino in sicer vsak najmanj po \$ 2.000.—. Ta odločba je bila izdana od sodišča v glavnem mestu; verjetno pa je, da se je bodo držala tudi sodišča v provincah.

CERKVENI OGASNIK

Vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri izvedbi slovenskega romanja v Lujan preteklo nedeljo 10. maja, se najlepše zahvalimo. Velja to raznašalcem "Oznaniča", drugim prodajalcem vozovnic, gg. duhovnikom, drugim gg. govornikom, pevcem, posebej g. organistu Čamerniku za spremljavo, učiteljstvu, ki je pripravilo zborovanje otrok, rediteljem in vsem udeležnikom, ki ste z discipliniranim vedenjem pokazali svojo vero in spoštovanje do tega našega praznika. Bog povrni po Mariji!

Pravični živi iz vere!

Buenos Aires, 11. maja 1953.

Pripravljalni odbor

Duhovne vaje slovenskih izobražencev bodo 16. in 17. maja z vstopom 15. maja v petek zvečer do desetih (le izredno naj pridejo šele v soboto). Večerja je ob devetih. Kraj duhovnih vaj: Casa de ejercicios. Villa San Ignacio de Loyola. San Miguel FCNGSM. Dohod: Iz Presidente Peron — Retiro vlak Gen. San Martin do San Miguel. Iz Liniersa do Plaza San Miguel kol. 182, prav tako do tja iz Chacarite kol. 141. Iz žel. postaje San Miguel in Plaza San Miguel vozi do hiše duhovnih vaj kol. 203 (rumen), ki vozi v San Fernando in se ustavi pred hišo. Stoji na desni strani proge došlega vlaka iz Retiro. V petek zvečer kličite varžarja, da vam odpre. Zaključek duhovnih vaj bo 17. maja pozno popoldne. Oskrbnina je 15 \$ dnevno.

JAVNI NOTAR

Francisco Raul Cascante

Escribano Público

Uruguay 387

T. E. 38-0122

Buenos Aires

Gospodinjska pomočnica dobi službo pri mali družini. Delo ni naporno. Wider, Libertad 3734, FLORIDA, Tel. 740-1695 (od 19.—21. ure).

V najem želim oddati dobro vjeljani hotel v cordobskih planinah — v Thea med La Falda in La Cumbre. Pismene ponudbe na Vergara 4255, Florida, FCN General Belgrano.

Imprenta, Dorrego 1102. T. E. 54-4644. Bs. Aires

Dne 29. aprila 1953 je nenadoma odšla k Bogu po zaslužen plačilo blaga slovenska mati, članica Društva Slovencev,

gospa MARIJA GUTOVNIK

Ob spremstvu ljubljenih svojcev in rojakov je bila položena k večnemu počitku dne 30. aprila 1953 na pokopališču v Florencio Varela. Posvetimo ji naše molitve!

DRUŠTVO SLOVENCEV

Buenos Aires, dne 13. maja 1953

Vsem rojakom, znancem in prijateljem naznanjam žalostno vest, da je naša mama, tašča, stara mama

gospa MARIJA GUTOVNIK

v sredo 29. aprila po težkih telesnih poškodbah izdihnila svojo blago dušo. Pokopali smo jo v četrtek 30. aprila na pokopališču v Florencio Varela.

Vsem prijateljem in znancem jo priporočamo v molitev in blag spomin.

Jože, sin, Marija, snaha, Peter, Marija, Majda, vnuki ter ostalo sorodstvo

Florencio Varela - Gušťanj, 30. aprila 1953.

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da so v Spitalu po hudi boleznii umrli dne 16. aprila 1953 naša mama in stara mama

gospa MARIJA STRAH

Pokopala sta jih č. gg. župnik Miklavčič in Dovč v Edlingu. Molimo za pokoj njihove duše. Sv. maša za pok. mamo bo v cerkvi sv. Jožefa v Lanusu dne 24. maja 1953 ob 8. uri.

Zalujoci:

Valentin, sin;
Marjeta in Francka, snahi;
Janez in Tonček, vnuka;
Francka, Marija, Francka, vnukinje.

Buenos Aires - Ježica pri Ljubljani - Spittal,
29. aprila 1953

Sv. maša za pok. Antona Trčka iz Vel. Ligojne bo dne 14. junija t. l. ob pol osmih zjutraj v ulici Ramon Falcon 1551.

Društveni oglašnik

V Ramos Mejia bo imel Krajevni odbor DS v nedeljo 17. maja po slov. maši prosvetno prireditev. Spored: šaljiv prizor (režira g. Hribovšek), zdravstveno predavanje (zdravnik g. dr. Zorc) in društvena obvestila.

V Lanusu bo na sestanku Krajevnega odbora DS v nedeljo 17. maja po slov. maši predaval urednik g. Jurčec o svetovnih političnih dogodkih.

OBVESTILA

Družabna pravda obvešča vse tiste, ki so naročili dr. Ahčinovo Sociologijo, da je nad polovico knjige že dotiskane in da ima zagotovilo, da bo knjiga koncem maja že lahko izšla.

Socialni tečaj za žene in dekleta je vsak torek na Victor Martinez 50 točno ob četrt na osem.

Drugi diskusijski večer o gospodarskih vprašanjih bo v soboto 30. maja točno ob 19. uri na Grenaderos 61, Ca-

pital. Predavata prof. g. dr. Ign. Lenček in g. Jože Mavrič, st.

Sec.-org. tečaj DP bo 18. maja ob 19. uri. Predava prof. g. dr. I. Ahčin.

Marsikdo še ne ve...

...da New York pospravi dnevno 17 milijonov kg hrane, 98.000 ton premoga in 4 milijone galonov petroleja. Ima 43.000 dvigal, ki dnevno prevozi 17½ milijona ljudi in napravijo 125.000 km dolgo pot (pol poti do lune). Ena smrtna nesreča med vožnjo v dvigalu pride povprečno na vsakih 196 milijonov potnikov, kar predstavlja svojevrsten rekord varnosti.

...da v New Yorku ob sprejemu narodnih junakov mečejo drobno narezane koščke papirja skozi okna na ulico, kjer se pomi-ka slavnostni sprevoz. Tako so tega "papirnatega snega" zmetali na Churchill 50 ton, na Eisenhowerja leta 1945 77 ton (v času silnega pomanjkanja papirja!), na admiral Nimitza 274 ton, na Lindbergha 1750 ton in na Mac Arthurja leta 1951 2850 ton!

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO

vabi na svoj

V. družabni večer s plesom

v soboto, dne 23. maja ob 20. uri v dvorani restavracije "Dekleva"

JORGE NEWBERY 3568 — CHACARITA

POTREBUJETE PISARNO?

Za Vas opravljamo vse pisarniške posle: knjigovodstvo, dopisovanje, telef. pozive itd. — Telefon 32-8255.

STANDARD PAKETI

6 funtov kave in 2 para Nylon nogavic \$ 240.—; 16 funtov sladkorja in 6 funtov kave \$ 240.—; kakor tudi drugi paketi, za katere prejemnik ne plača carine. Paketi prispejo v roku 15-20 dni in so vsi zavarovani. Za naročilo dveh ali več paketov pridemo k Vam tudi na dom. Naročila na 25 DE MAYO 749, 4. nadstropje, Dep. 16 — Telefon 32-8255. Naročila po pošti: P. B. Casilla Correo 5061, Capital. Uradne ure od 9. do 1. ure in od 2. do 6. ure.

ŠOLSKE POTREBSČINE:

Aktovke, zvezke vseh vrst, svinčnike, barvice, itd. itd.

Lepe albume raznih vrst in kakovosti

Slike slovenskih pokrajin

Potrebsčine za pisarno, šolo in dom

Darila za razne prilike

Vam nudi

Santería y Papelería SANTA JULIA

Victor Martinez 39 - Buenos Aires

Posredujemo odpremo paketov v domovino, tako pri raznih tvrdkah, kakor tudi sicer odpremo paketov in zdravil iz Argentine in paketov z rabljeno obleko, za katere oskrbimo dezinfekcijo.

"TRANSITO"

Encomiendas Internacionales

Prvovrstno blago — zjamčena dostava

PAKET DOSPE V JUGOSLAVIJO V 6. ALI 8. TEDNIH

BUENOS AIRES

No. 2

4,5 kg riža

\$ 70.—

No. 3

4,5 kg sladkorja

\$ 70.—

No. 6

2 kg surove kave

2,5 kg sladkorja

\$ 180.—

Naročniki, ki naročajo pakete po pošti, naj plačajo po Giro-postal

CANGALLO 439 - oficina 602 - VI.

No. 11

6 mesnih konserv

1,5 kg prekajene slanline

\$ 120.—

No. 18

4,5 kg sladkorja

4,5 kg riža

\$ 120.—

No. 20

9 kg sladkorja

\$ 120.—

No. 35

0,5 kg surove kave

8,5 kg sladkorja

\$ 135.—

"CASA ROYU" — urarna in zlatarna

OLAZABAL 2336

pol kvadre od Cabilda 2300

Za zimski čas — dobre budilke;

Prstani "de amistad guardia griega" 18 krt zlato in poročni prstani v svojstveni izdelavi;

Križci, gladki s posebno polituro, verižice, svetinjice — 18 krt zlato; REDKA PRILOŽNOST:

proda se stenska ura z lepim "bim-bam" bitjem, le malo rabljena;

PREDELAVO IN POPRAVILA ZLATNINE IN UR — točno in hitro.

(Naše stranke se lahko zglašajo pri nas tudi ob sobotah popoldne in sicer v našem stanovanju, ki je v I. nadstropju v isti hiši Olazabal 2338, dto. 5)

Tel. 76-9160